

Ważny krok za dźěći

Na fachowej konferency „Dyrbimy rěčeć!“ za wotmołwami pytali

Budyšin (SN/MiR). Na žurli Budyskeho Serbskeho muzeja schadźowachu so wčera kubłacy z dźěćacych zarjadnišćow, ze šulow, ze socialneho a medijoweho dźěla kaž tež wědomostnicy na fachowej konferency pod titulom „Dyrbimy rěčeć!“. Hłowna tema, z kotrež so tu zaběra, je wažny žiwjenski wotrěk kóždeho dźěsća: Přechod z předšulskeje skupiny w pěstowarni do 1. lětnika zakładneje šule. Zarjadowarjej konferency běšej Domowina a Serbske šulske towarstwo (SŠT). Jednaćel SŠT Andreas Ošika zwurazni, zo „maja dźěći w předšulskej starobje wulku napjatost – wjesela pak so na zastup do šule kaž tež na to, zo su nětko skónčnje wulke dźěći.“ Nawodnica muzeja Christina Boguszowa wuzběhny bohatosć kubłanskich móžnosćow wustajenišća hladajo na serbsku rěč. Naměstnica intendanta Němsko-Serbskeho ludoweho dźiwadła za serbske dźiwadlo Madleńka Šoćic, skedźbni na wosebite poskitki klankodźiwadła za pedagogiske dźěło kubłacych.

Kinda Skrydstrup, fachowa poradźowarka pola Dansk Skoleforening, rozjimaše skutkowanje nowozaloženeje pedagogisko-psychologiskeje služby za pěstowarnje w Južnej Šleswigskej. Tu dźělaja psychologojo a fachowi poradźowarjo za wobłuk šula a pěstowarnja, šulscy socialni dźělacerjo, přewodnicy a šulscy pedagogojo za wobłuk inkluzija kaž tež logopedojo.

Jeje kolegina Tanja Bøgen Jensen namołwješe přítomnych, z wosebitymi idejemi dźěćom při tym pomhać, nowy žiwjenski wotrěk derje zahajić. „Najwažniše je, zo prosće z tym, štož do dalšeho wuwica pohonjuje započinaš, město toho, zo jenož wo tym rěčiš.“ W dźělarničkach so pozdžišo wujewi, zo njeje přihot předšulskich dźěći na šulu hustohdy derje rozmyslowany a přihotowany – a to wot wobeju partnerow. Tomu zadźěwaja předewšěm personelne kapacity w kubłanišćach. Kaž Hanka Šěnc, sobudźělacerkka SŠT zwurazni, njejsu starši w kóž-

dym padže přeswědčeni, zo je wuknjenje serbsčiny hódna wěc. „Starši so skerje za šulu rozsudza, dokelž je bliska bydlenju, nic pak tohodla, zo by jich dźěćo na šuli serbsce wuknyło“, wona doda.

Gunda Heyderowa z Rěčneho centru ma WITAJ (RCW) w Choćebuzu rozjimaše dopóznaća wosebiteho naprašnika. W nim je so wona mjez druhim z kooperaciju mjez pěstowarnju a zakładnej šulu zaběrała a zwěsćiła, zo je powšitkowna kooperacija poměrnje dobra – serbska rěč a kultura pak so při tym husto zanječatej. Logopedka Marija Maccyna zdoby ze svojim motiwaciskim přednoškom wulke sympatije. Wona předstaji knihu „SUPER//předšula“. W njej pokazuje zhromadnje z ilustratorku Christin Lukašowej a wučerku Chrystinu Delanowej na to, zo je kóžde dźěćo wosebje hódne. Angelika Heilmann ze Šerachowa je z přednoškom wo předšulskim kublanju cyle praktiske a wšědne starosće kubłacych

► Dale na stronje 2

Ważny krok ...

► Dale ze strony 1

narěčała a wuzadowacy čas přechoda wot pěstowarnje do šule za dźěći, jich staršich kaž tež kubłacych rysowała. Prof. dr. Jonas Flöter z Lipšćanskeje uniwersity je wo dopóznačach z naprašowanja nawodnistwow 14 šulow kaž tež 21 dźěćacych dnjowych přebywanišćow, kotrež serbsku rěč posrědkuja, rěčał. Naprašnik je wón zhromadnje z dr. Janu Šoćincej z tamnišeho Instituta za sorabistiku na próstwu SŠT přewjedł. Cil dźěla běše mjez druhim: Wjace wo tym zhonić, kak předšulske kubłanišća a zakładne šule rěčne spěchowanje a zhromadne dźěło hódnoća. Tež za přecemi do přichoda staj so naprašowatoj.

Zaměr zarjadowanja, přez kotrež je kubłanska referentka Domowiny Katrin Suchec-Dźislawkowa wjedła, njeběše jeniče na fachowe dalekublanje wusměrjony. Přitomni mějachu skladnosć, pedagogiske poskitki muzeja, klankodźiwadła, Ludoweho nakładnistwa Domowina, RCW kaž tež SŠT zeznać. Zdobom měješe wjace hač 60 přítomnych chwile za mjezsobne zeznać, bjesadu a wuměnu. Zarjadowarjej chcetej wšitke wobsahi konferency zajimcam tež zjawnje spřistupnić.